Janvaari 9
1935
№ 8 (1371)
ULAAN YDE koto

Gazar byriin proletaarinar, negedegtii!

Bur-Mongoliin Ynen

BK(b) N-iin Bur. Mongoliin MK, BMASSR-iin TGK ba Burprofsoveediin eder byriin oorgan

...ykesibiiriin məriicəədə tyryylkiin tələə

...zaariin soveeduudiin II kuralda ...k. RAAZYMOVIIN ilgesen Biçeg

...cialiis baiguulaltiin froonto deere aguu jike ilaltanuud bolko ...ə azakuin ziliin amzaltatai gyicedkel ba ynen şudarguugaar ...n uridaki ujalganuudiin gyicedkel bolon altanii, çuluu nyyrse ...nodonii ba şine barilganuudiin yiledberi-sangiin təsəbiin ilalta ...yicedkelnyy diigi tuilasan Zyyn sıbiir kizaariin soveeduudiin 2 du ...kuraliin tələəlegçəd-erkim udaarniguud, kədəlməriçəd, kolkoozniguud ...aan ceregte Bajar kyrgeneв.

...muniis namiigi nigtaran toiroson kədəlməriçən ba kolkoozni...iin ecelte cucaltagyi kədəlməriiin ba udaridagça nək. Staalinii ...i kizaar teişe tusagaar sanalaa tabisanii açaar tuilagdasan ede ...ltanuud bol manai kizaariin kozomdoliigi jərənki deereni ...kasan udkatai.

...nai zorilgo bol kile deereki kizaar bolko Zyyn Sibiiriigi soveed...oon dotoroo negen tyryy kizaar ba zyyn zygte dabagdaşagyi ...kerem bolgoko.

...nai zorilgo bol bykii kyçe çadalaa Zyyn Sibiiriin ba ilangajaa ...iliin əmənəki təmər zamiin kozomdol teişe kanduulka bolnob ...çar juub gekede, təmər zamiin sain kədəlməri bol ulas oro...kamagaalka çadabariiigi bekizyylkiin gol zyilni bolno.

...nai daiçalkii zorilgo bol ulas orondoo jike tariaa-talka ba al...ə, kizaar dotorki azayiledberi ba traansportiigi çuluu nyyrse ba ...odoor kangaka.

...nai zorilgo Bol, kizaar dotoroo malazaliigi əskəzə Zyyn-Sıbiiriigi ...iin Dorno Zygte malazaliin yndesen Baaza Bolgoko.

...nai zorilgo bol kizaaraa ba ilangajaa Baigaliin əmənəki gaza ...bykii Alas-durana zygiin ilden sain niutag bolgoko.

...nai zorilgo bol tarilgiin talmaigi 10-11% yrgegdkeze, əngərəgçə ...kiees byri sainaar kabariin tarilga əngərgəkə. Kizaariin sovee...in kuraliin nerees kədəə azakuin şine ziliigi erkimeer əngə... ba ulasiin uridaki ujalganuudiigi bolzoroosoni urid gyiced...i tukai kizaar Ba mozonuudiin koorondo Bykesiвiiriin məriicəə...kokiigi duradkal oruulnaв.

...nai zorilgo bol mən le azakuin froonto deereki bogoni bolzor...dali bolzorcoo kizaar dotorki sojol bolbosoroliin kədəlmə...kozomdoliigi usadkaka. Tyryy zergiin socialiis surguuliiin, zişee ...şalgiin geriin, erkim sain kargui zamiin ba azalçadiin aza bai...i saizaruulkiin tələə Byke azalçan aradiin doвtolgo sonoskoko tu...radkal oruulnaв. Manai aguu jike uuzam kizaariin bykii bulan ...nuudta kizaariin soveeduudiin kuraliin bolşoviig zakiralta çan...luutaigaar nebtereg.

... zilde negeç kozomdoson zavood, faaвrika, sovkooz, kolkooz, selsom...d Ba surguuli Baika josogyi.

...aar oronoo tyryy zergiin Bolgoko temeceliin tug Bol kədəlməriçəd, ...ozniguud Ba Byke azalçadiin dunda omogtoi şuud Badarag!

...kesiвiiriin məriicəədə tyryylze garkiin tələə urigşaa!

M. RAAZYMOV

Moskvaa.

Kabariin tarilgiin beledkel

Kabarta zişeete joor beledkebe

KORIIN aimagiin „ULAAN TARBAGATAI“ geze kolkooz bol agroteeknikiin kemzeenyydiigi gyicedeer kereglezə çadasanii açaar 1934 ondo sain urgaca abça çadasan baina.

Tus kolkooz bol 1933 onii olzo urgaciin kubaarida nege azalta ədəriin 1,8 kilograam kyrtesen aad, 1934 ondo 4,13 kilograam kyrtebe.

Erkim udarnig Balzanimiin gegçe 400 azalta ədərtəə 16,53 ceentner tariaa ababa.

Tus kolkooz bol kabariin tarilgada kereglegdeke yresenii, mən kələlgiin ba tezeeliin foondonuudiigi kaaza dyyrgee. Mən 33 ceentner tariaa kopiraacada kudaldaza maşiina zebsegyydiigi abasan baina.

N. K.

Beledkeliigi tasal duulba

KORI. Doodo Kudanii „Voroşilov“ kolkooz bol kaabariin tarilgiin beledkeliigi tasalduulba. Ene arteel bol modonii beledkelees kəngələgdəsən tula tariaa cokilgo yresenii kaalga ba olzo urgaciin kubaariigi cagcooni dyyrgeke gyiced erke baidaltai balsan azai.

Janvaariin 3-da byke tariaanii 79% cokison, yresenii kaalgiiga 25% kaasan bolboç, ceberlegdeedyi. Maşiiniin ba tonog zebsegiin zasabari ekileedyi baina.

Tariaan azaliin brigadiir tuskai daalgagdasan kədəlməriəə dyyrgenegyi, kolkozniguud jikenki cagaa arkiaar əngərgədeg ba angiiin karşa daisadaar bucagaitasan baina.

Tus kolkoozdo ton narin şalgalta kiike keregtei.

K.

Belen boloo

MUKARŞIBER. Zaganii somoni „KIIM“—geze kolkooz bol kabariin tarilgada zişeete josoor beledkeze baina. Nojaabriiin 21-de tariaa cokilgo dyyrgesen, nojaabriin 22-to mənkələlgiin ba yreseiiin foondonuudiigi kaaza dyyrgesen, yreseni cəm arilgagdasan ba çanariigi şalgakiin tula yrese şinzeleke staancada ilgəgdesen baina. Maşiiniin zasabari dyyrgegdekee baina. Tus kolkooz bol fivraaliiin 1-es ekilen tarilgiin ekilter moridoo amaruulka baina.

D.

Yrese ceberelgiin ba agrokemzeenyydiin jabaca tukai

1935 onii jaavaari 1-nii medee

№	Aimaguud	Yrese cebelelge (proc.)	Casa togtoolgo (ga)	Şibke taraalga (tergeer)
1	Aga.	—	—	—
2	Alair	11,3	241	8907
3	Bargazan	53,0	1550	3447
4	Bookon.	—	—	—
5	Jaruuna.	18,1	63	63
6	Zakaamin.	11,4	—	500
7	Kabaansk.	57,0	109	16428
8	Kiaagta.	39,6	971	1018
9	Ulaan-Yde.	—	—	—
10	Mukar-Şiber	—	10	1110
11	Selenge	—	—	—
12	Tarbagatai.	38,0	—	1360
13	Tynken	43,0	2600	—
14	Kori.	6,7	141	3351
15	E-Bulgad	1,2	982	656
16	Koito-Baigal	—	—	—
17	Baunta.	—	—	—
	Kamta	11,3	4067	36840

GTAK-iin too byridkeliin seekter.

***

Yrese ceberlelge ba agrokemzeenyyd bol erkim urgaciin tələə temeceke zorilgiin negen gol çukala yyrgeni mən bolno.

Manai respyyblike dotoroo yrese askalga ecesleke dətəlbeç, as kasan yresee ceberleke jabadalni tuiliin muu jabana. Ceвerlegdeegyi yresen-yrese вişe. Eldeb kolicotoi yresen bidende kezeeç erkim sain urgaca əkegyi.

Gadna oroosiigi kolicoldoson eldeb əbəsənəəsəni ceberleegyi bol tere burtag əbəsəndəni tariaa urguulkagyi koroto zyilyyd baidag jum.

Bide yresee saitar ceberleed, urgaka çadaliini şalgakadaa nege ga gazarta keden çineen yrese tarika noormo olko josotoibdi.

Gebeç, yrese ceberlelge respyyblike dotoroo zəbkən 11,3% dyyree. Zarim aimaguud yresee ceberleze eşəə ekileegyi baina. Aimagiin gazariin tasag MTS ba MTSS uud bol kolkooziin brigaada-zvenoodo yrese zəbəər ceberleke ba kadagalka tukai todorkoi zaabari əgənəgyi.

Tarilgiin gazarta casa togtooko ba kokir-şibke oboolko jabadaluud bol urgaciigi saizaruulkiin kemzeenyyd bolno şuu. Ene bol manai respyyblikede enyynii urida zilyyd te ergəər kereglegdedeg ygei baigaa. Casa togtooko, kokir-şibkeer ba yneseer gazariin kyrise saizaruulkada ilyy sain urgaca əgədəg ni dərşəl deere gargagdasan baina.

Askasan yresee cəm ceberleke ba tariaanii gazarta casa togtooko kokir şibke-ynese oboolzo gyicedkeke manai ene ədəriin daişalkui zorilgo bolno.

Koriiinkid Agiinkidiigi uriba

Koriiin aimagiin namiin ba gyicedkeke komiteeduud bolon too byridkeliin zurgaan bol 1935 onii janvaari negende baisan maliin biçelge əngərgəkə jabadaliigi ton zəbəər ba sain çanartaigaar əngərgəkiin tula 1934 onii dekaabriiin 29-nii ədər aimagiin təbəəs 60 tələəlegçədiigi kədəə gargaba.

Maliin biçelgiigi janvaariiin 25 kyrter erkebişe dyyrgeke zorilgo tabika zuuraa, maliin biçelgiigi amzaltatai əngərgəkiin tula Agiin aimagiin nam-soveediin ba too byridkeliin emkinyydiigi socialiis mə...

Kolbooto ulas dotoroo

Lensoveediin I pleenym

LEENINGRAAD, 7 (TASS). Janvaariiin 5 Leeningraadiin soveediin 14 dygeer zarlalgiin nege dygeer pleenym bolbo. Zasidaaniiigi neegçe nək. Kadaackiin tyryyşiin yge bol syyliin 9 ziliin torşo dotoroo inag udaridagça jabasan Leeningraadiin eregtei ba emegtei kədəlməriçənii erkim inag nək. Kiirovto zoriuulagdaba. Lensoveediin tyryyşiin depntaatnuudta BK(b)Niin TK iin ulas təriin tobçoonii geşyyd nək. Staalin tyryytei mən Leeningraadiin bolşoviiguudiin udaridagça nək, Zdaanov gegçe sungagdaba gesen mədeeceliigi pleenym bol nergime aliga taşalgaar ugtaba. Tus pleenym bol nək. Staaliniigi əəsədiin ankadugaar zasidaaniiin kəndətə tyryylegçede sungaba. Nergine aliga taşalgiin dunduur Leeningraadiin soveediin tyryylegçede nək. Kodaacki ba sekretaarita nək. Kaspaarov gegçed negen duugaar sungagdaba. Leeningraadiin soveediin tyyke coo tyryyşiinkiigee Moskvaa giinkidaas zişee abça priziidiymees gaduur 60 kynees byrideze. priziidiymde 13 kynii sostaavtaigaar Leeningraadiin soveediin pleenymiin gyicedkeke komiteed sungagdaba. Tus pleenymiin kədəlməridə nək. Zdaanov bol aliga taşalgaar ugtagdaza kabaadalcaba. Moziin soveeduudiin kuralda nək. Staalinii gi deligaad bolgon kamagiin tyryyn sungaba. Agui jike inag udaridagçiin nere duudagdakada bykii zaal bol kəl deeree bosozo udaan cag dotoroo aligaa taşaba. Pleenym bol nək. Staalinda bajar kyrgelgiin teligraamma ilgeebe.

Kolвootiin soveeduudiin VII kuralda вeleg

MOSKVAA, 7 (TASS). Zam nebterelgiin Arkomaadiin maşiina kiike Kaluugiin zavood bol soveediin ankadugaar avtomotriiss kiize ekilkeni. Tələbləgdəəd baisanii josoor tus avtomotriiss bol 1 cag dotoroo 140 kilomeeter jabana. 225 pasaziirnuud bagtaza suukaar kiigdeke azai. Tyynees gadna albanii 15 avtomotriissnuud kiigdeke, ede 1 cagta 120 kilomeeter jabaka kurdabçailaltai azai. Tyryyşiin avtomotriis soveeduudiin 7 dugaar kural boltor aşaglaligada əgtəkə josotoi baina

Casa togtooko kədəlməri

MOSKVAA, 7 (TASS). Casa togtooko jabadal bol erkim urgaciin tələə temeceliin talaar abtaka kemzeenyydiin negen bolno. Ene ziliin torşo dotoroo kolkoozuud bol 11 milioon gaa gazarta casa togtooko josotoi baina. Dekaabriiin 20-do kolkoozuud bol zəbkən 479300 ga talmaida casa togtooson baina. Ene bol təsəbiin 4,8 proceent gyicedkesen bolno. Dunda Voolgiin kizaar dotoroo 2,3 milioon ga gazarta casa togtoogdoko baisan aad mənəə arai kan 226200 gaa gazarta casa togtoogdood baina. Tataariin respyyblikiin kolkoozuud bol 105700 gaa gazarta casa togtoobo. Ene bol təsəbiin 10,6 proceent bolno.

Ukraina, Koito Kavkaaz, Başkiir. Goorikiin kizaar g. m. rajoonuudaar ene kədəlməri bol kangalta gyigeer jabuulagdana.

Yresee kaaza dyyrgeedyi

Mukarşiberiin aimag dotor yresenii kaalga dyyreedyi, gazar tariaalangiin aradiin komisariaadiin təsəbiin josoor 25524 ceentner yrese kaaka təsəbtei bəgəəd, kolkoozuud 87,5 emçiin azaltan zəbkən 9 proc, niitiin emkinyyd 60,8 proc. ba rajoon dotoroo 74,5 proc. dyyrgebe.

Erkim kolkoozuud dekaabriiin 1-de yresenii kaalgiigi gyiced dyyrgeesen. Zişeelekede: Şine Strectinskiin „ogtiaabri“ geze kolkooz 115 proc. ba „Staalin“ geze kolkooz 126 proc. dyyrgesen baina.

Aimagiin gazariin tasag kabariin tarilgiin beledkeliigi udridanagyi, olonki kolkoozuud yresenii kaalgiigi 40-50 proc. gyicedkesen baika jum.

Aimagiin kətəlbəri bol yresenii tariaagi karaka kamagaalaka jabadalda gol sanalaa tabidag ygei. Enyyn deerees Zandinii somonii „Komsomool“—geze kolkooziin 24 pyyd tariaagi Gernii gedeg kuluu sanaa barigdasan baika jum.

Ene zergiin faagtanuud bol tarilgiin beledkelde „əərəə bytəke“ josoor kandaza baisani gerçelegdene.

Oroidoo 6,7 proc.-zig şyyritei

MUKARŞIBER. Konkoloin somon dotor 370 erketə emçiin azaltan baika bəgəəd, tedener bol janvaariiin 1-nii medeegeer 61 ceentner yrese kaaza, təsəbəə zəbkən 6,7 proc. dyyrgesen baika jum.

Somonii soveediin tyryy nək. Mikailov—gegçe kabariin tarilgiin beledkel emçiin azaltanii dunda jamar jabaza baisaniigi ogto medenegyi.

Kabariin tarilgada sainaar beled...

Çekoslovaakiin soninii tələələgçəd gadaada keregiin Arkom nək. Liitvinoviin dergədə

MOSKVAA,6 (TASS). Janvaariiin 3-da gadaada keregiin aradiin komisaar nək. Litviinoviin dergede SSSR-tejiresen Çekoslavaakiin kebiel soninuudiin deligaacuud orbo. Tedenii kazuuda basa Çekoslavaakiin SSSR-te baigaa elçin said B.Pavluu gegçe jabalcaba. Nək. Litviinov bol ailçadta bajariigi kyrgebe.

Udaan cagiin torşo dotoroo yrgelzelsen jarildaanii eceste, Çekoslovaakiin keblel soninuudiin tələələgçədiin zygees „Lidove novuue“ geze soninii redaagtor yge keleze, gadaada keregiin Aradiin Komisaarta ba tyynii bajar kyrgesen ba jarildasaniini tula bajar kyrgen amarçalba. Eb nairamdaliin tələə temeceliin keregte SSSR ba Çekoslovaakiin respyybliknyydiin bari çaanii amzaltataigaar delgerkede Çekoslovaakiin aradiin dyyren kanamzatai asaniigi medvylbe.

Manai uriaa

Kiaagtiin aimagiin, kudariiin somonii dərşəltə doloon ziliin surguuliiin suragçad arad zonii dunda 500 tək. sonin biçeg tarkaagaad, aimag dotorki, Subagta—Karijaastiin, Myrooşiin, 2-Taban-guudiin surguulinuudiigi, ilangajaa „B M Ynen“ taraakaar urina, məngiigi şuudanda tuşaasan bide.

Surkomiin tyryy Baatariin Samaadai.

ZYG BYKENEES

▽ ▽ ▽ ▽

KAARIKOV, 7 (TASS). „Staalin“ geze ebleliin zavooduud bol urid medeenii josoor zasagiin gazariin zygees əgtəsən ziliin təsəbiin deere 610917 toonno şirem ba 74826 toonno bolod bolon 217770 toonno kabtagar təmər nemeze gargaba.

***

UFAA, 7 (TASS). Ufaagiin. makaroonii zavood aşaglalgada əgtəbə Tyynii dotor baisan bykii maşina zebseglel bol soveediin zavooduudiin beledkesen zyilyyd azai. Nege ziliin torşo dotoroo 11,3 mingan toonno makaroon əgçə çadana.

***

SARAATOV, 7 (TASS). Bekoosskiin saakariin Zavoodiin barilga bol kurdan teempeer jabaza baina. Zavoodiin yne bol 19 milioon tə kərig azai. Ziliin torşo dotoroo 30 mingan toonno elisen saakar egçə çadana. Tus zavood bol ene onii sentiaabri saracoo barigdaza dyyrne.

***

AFIINA, 7 (TASS). Janvaariiin 4. ədər Balkaamiin Antaantiin ekonoomikiin konfereence neegdebe Greece, Tyyrce, Jygoslaavi, Rymiini g. m. ulasuudiin deligaacnuud tus konfereence deere bailcana. Naimaa tukai, Balkiin oronuudiin koorondoki karilcaan ba tyriizm bolon Bulkaamii baanka baiguulka tukai asuudaluudiigi zəbləne.

***

PARIIZ, 7 (TASS). SSSR-iin elçin said nək. Poteemkin gegçe...

...rвaanoviin neremzete kədəə azaliin komuniis deede surguuliiin tyykiin kaafedriin azal

...dəə azaliin komuniis deede ...uuliiin urida socialiis kədəə ...ıigi udaridaka kaadranuudiigi ...ikeke zorilgo tabigdasan bai... Ene kolkooz, MTS. sovkoo...iin udaridagçad bolko kaadra ...i kadaa gancakan mal azaliin ...teeknigiin ba kədəə azakuigi ...dkeke metiin asuudalnuudiin ...r erkim sain erdem bolboso...udiigi olko bişe, mən Kədəə ...n komuniis deede surguu... garkadaa maarks-leenin-Staa... teoorioor zəbseglegdeze gar...stoi.

Namiin tyyke, leniniizm, ...materialiizm, SSSR dotorki ...zonuudiin tyyke ba jərənkii ...metiin zyilyydiigi negedyyl ...ne zyinyydiin prograamanuu...iledkeke udaridalgiigi şuud ...bejelyylze baigaa tyykiin ...edra bolbol əəriingəə kamag ...kədəlməriigi surguuli metoo...jabadaliigi saizaruulka teeşe ...aas urid teooriiin talaar ...emzeede kyrgeke ba tyy...yydiin nairuulgada namiin ...i bata sakika jabadal igi ...aka teeşe şiglyylze tabiian ...a. Kaafedra bolbol əəriingəə ...e surgagçadiin urida zaaka ...lyydee kursaar ba namiin tob... zəb josiigi bejelyylkiin eriltiigi ...gaar tabidag ba uul eriltenyy ...n gyicedkeliigi narlaar şalgaza ...dag baina.

...Angiiin daisan bolbol tyykiin ...onto deere bejee ileryylke zab...lga gargasan ba gargazaç baina. ...id Namda esergyyceze baisan ...legyydiin şaara şabkaruunuud, ...deb terəliin oportyniizm ba ...biskalda esergyy troskiizm bol...ol odooç Deede surguulinuudiin ...azaraa əəsədiingəə nomloliigi ...ebteryylke arga mər bederçe ...aina.

Syyliin yjede Dnepropetroorsk, ...Kyyrsk ba Roostoviin Kədəə ...azaliin komuliis deede surguulida ...arsan trooskotonii aaşanuud bol...ol, butacokigdozo-salasan, leeni...ii surtalda esergyy beləgyydiin ...anal yzelnyydiin amidii ba leniniizmede esergyy karşa yzelnyydiigi ...cag ərgəlzə uudalau gargaka zaila... diigi ceezeldeze abkadaa, bide bol əəsədiingəə ekin tyryynde gyicedkeke zorilgiigi tyykiin salbari (yşaastog) deere namiin katuu çanga seremzligi kangaka jabadal bolno geze tooloson ba toolodogç baina. Tyykiin zyilnyydiigi bodoto azal kereg deere zaaka jabadalda esergyy karşa yzelyydiigi gargasan uçaruud bujuu zabdalganuud manai surguulida baigaagyi bolboç tyykete faaktanuudiin nairuulgada namiin zuramiigi bata sakiaagyi uçaruud yzegdesen baina (tyykiin jərənkii kyyrse unçasan profeesor Deniisoiin leekcenyydte) Kaafedra bolbol ene Deniisoviin leekcenyyd dotorki jərənkii barimtanuudiigi cag tukaidani temdegleze temecel kiize, tere faaktanuudiigi zailuulsan baina.

Ene ziliin ekinde manai Kədəə azaliin komuniis deede surguuliin azal kədəlməriiigi şalgasan Təb kamiteediin kədəə azaliin keltesiin kamiis bolbol əngərsən ziliin baidalaar zişeelkede surguuli-pedegoogiin yiledberiiigi saizaruulka jabadaliin talaar zarim amzaltanuudiigi olson bolboç, ene amzaltanuudni kolo dutamag baina geze temdeglekees gadna, gol tələb metoodikiin şinzetei dutagdalnuudiin baisaniigi zaaza, ene dutagdalnuudiigi usadkaza zailuulka çukala gesen ynetei zaabarinuudiigi əgsən baina.

Manai gol dutagdal juu baigaab gekede cag cagaarni kubaaza suralcaka debter ba materiaalnuudiigi zaaka zergeer todorkoilon zokiooson leekce ba klaasiin azaliin təsəb ygei jabadal baisan.

Təb komiteediin kədəə azaliin keltes ba tyynii manai azal kədəlməriigi şalgasan komiisiin zaabarinuudiin yndese suuri tyykiin kaafedra bolbol tyykiin zyilyydiigi zaaka jəriin metoodika zokioozo gargaka asuudalaar ene ziliin ekinees oroldosn baina. Kaafedra bolbol surguuli-metoodikiin yiledberiigi emkidkeke təsəbiin foormonuudiigi zokioozo, kaafedriingaa kamag surgagçadta zyil bykende iime təsəb zokiooko daalgabari əgəsən baina.

Bide bolbol odoo byke tyykete çadta ba suragçadiin ali negen teemiin talaar kereglekə debteryyd ba suralcaka zyilyyd bolood, tus kai teemenyydte saişaagdasan uran zokiooliin debteryydiigi zaasan jərənkii kyyrsiin təsəbtei baina.

Jərənkii kyyrsiin təsəb deerees yndeseleze surgagçad byken leekce ba klaasiin azaliin təsəbiigi, kyyrsiin prograamiin gyicedkegdeze baisanii zişeegeer tuskai teeme byride zokioodog baina. Surguuliiin yiledberiigi iize emkidkeke jabadal bolbol surgaaka zyilyydiin prograamiigi sainaar gyicedkeke ba ilangajaa çanartaigaar oilguulka jabadaliigi kangana.

Surguuliiin gol azalaas gadna kaafedra bolbol surag çadiin nam bolbosoroliin azaliigi emkidkeze baina Kaafedra bolbol surguuliiin gaa namiin kamiteedtei kamta propagandiistnariin semtnaar jabuuldag, jabaza baigaa poliitikiin çukala çukala asuudalnuud ba mən tyykete teemenyydiin talaar ledkeikiideg baina.

Manai azal kədəlməridə odooç dutuu dunda zyilyyd baisani azag sezeggyi bolboç, əngərəsən ziliin baidalaar ziseelbel nileed uragşaa jabasan baina. Manai kaafedriin jereke cagiin gol zorilgonuud kadaa angiin, namiin seremziin yndese suuri deere surguuli metoodikiin yiledberiigi caaşadaa saizaruulka, çanariigi çaaşadaa deeşelyylke ba suragçadiin dunda nam bolbosoroliin azaliigi çangadkaka jabadal bolno.

Ene keregte Təb komiteediin kədəə azaliin keltesiin zaabarinuudiigi byrin gyicedkeze çadaka bide. Kədəə azaliin komuniis deede surguuliaas gargagdaza baigaa zyilyydiin çanar bolbol təb komiteediin kədəə azaliin keltesin erelte nyydte taaraka josotoi.

Socialiis tariaalangiin ba mal azaliin udaridagçad bolko kaadranuudta erkim deede beledkeliigi kangaka bide.

Kolçaagiin zasagiigi unagaasanaas koişo arban taban ziliin oido

Koopi

Biyleteen № 9

aigal şadariin jərənkii ştaabiin informaaca-agitaaciin keltesees

Urda froont **Fevraali 19 ədər**

Urda froontiigi kamaandalagçaas abtasan medeegeer Troickosaavsk kotodo kuuliiigi kubiskalta komiteed aba ba, semioonovtonii zebsegiigi kitad cereg kuriaaza ababa, manai otriaad baildaa ygeigeer kotiigi ezelbe. Manai ceregiin kotiigi ezelsende kitadiin ceregyyd duragyi baina. Kotiigi abka yjede semioonovtonii 16 udaridagçad barigdaba. Tedenii dunda medeeze aluurçan Sisoojev polkoovnig gegçe barigdaba.

Jike kyderiin toskon fevraaliiin 13 da abtaba. Manai talaas 1 kyn aluulsan 2 şarkatasan geze ilerbe. Daisanii talaas 80 şakam kyn aluulsan, şarkatasani mən olon. Yldesen semioonovton kiliin caana zugadaza garaad, kitaduudta zebsegee kuriaagdaba.

Troickosaavskaas japoonii otriaad 85 kyn Deede Yde oçoko geze garba. Fevraaliiin 18 da Noovo Selengiinsk kotodo baika baigaa. Japoonii otriaad amagalan kebertei gene.

Fevraaliiin 20-do

Selengiin baişangaas, Ydengede manai karuulçad kaapelitanii kajasan 16 mori, əcəənşəg açaa teeberi ba riba geze medee əgəbə.

Japoon ceregiin darganarta

Niutagiin bososon kubiskalta tariaaçadaas

Japoonii otriaadta

Bide, Deede-Ydiin rajoonii bososon tariaaçad, tanai tunkagiigi abababdi. Tere tunkagcoogoo taanar bol bykii bososon kubiskalta tariaaçadiigi duusan bandiiduud geeşe gesen bainat. Bidener bol, semioonoviin bandiiduudta galdagdaza syidkegdeze baisan, əəsədiin gəə toskon suurinuudiigi kamagaalkiin tələə esergyycen bososon ba temeceze baina. Taanar tyyniigi medene uu? Bidener bol, semioonovton bolood tedenii tusalagçadta kyçeer edlyylze basuulan doromzoluulza baisan bacagad, samagad, ekeneriingee tələə temeceze bosolgo kiize bainamdi. Bidener bol, manai toskonuudta zuram sakikiin orondo, arkidaza, esen busiigi yiledçe baisan, semioonoviin buzagai zasagiin tukiran tabisan miliiciin muukai jabadaliigi esergyyceze temecenebdi Bidener aradiin erke zasagiin tələə əəsədiingəə keregiigi əəsədəə jabuulka erkiin tələə bosobobdi. Manai keregte byy orolcogtii əəriingəə aagentanuudiin yrgelze muu muukai jabadalaar byke zonii əmənə avtoriteedaa duusan geesenee əəsədəə medersen zasagiigi byy əməərəgtii kamagaalagtii geze, bidener bygede eris ine dyylnebdi. Taanar bol orosiin aradta tusalka geze jiresen bişe karin manai aradiin zəəri kərəngə gazar usiigi kelkii ba kesegeer kudaldaza baisan gemte koroto zasagta tusa kyrgekiin tula ende jiresen bainat. Θəsədiin aradiin erke çələəgiin tələə esergyycen bososon, manai otriaaduud ba odoo baiguulagdaza baigaa kubiskalta tariaaçadiin aarmi bol, əəsədiingəə erkiigi gartaa zebseg barin kamagaalza, bidende orokiigi ken zorinob bultantaini, tyynii dotor taanar—Japoonuudç orolcobolni bidener esergyysen tulakabdi. Taanar bol, bidenii əşəətə zasagiigi kamagaalkadaa, terez asagiin arad zoniigi kənəgəəzə, kədəə toskonuudaar kiisen buzagai gemte kara jabadalnuudiigi kinaza şalgana ygeit. Taanar bol, ende juu bolzo baisaniigi, ende ken iime syidkel kyçer kel daralalta kiize baisaniigi mərdəzə ileryylke josotoi baigaat. Bide, esergyycen bososon tariaaçan arad uu, ali Semioonoviin bandiiduud iime syidkel kiize baina uu. Taanar, bidende dainiigi sonoskokodoo, baruun zygees bideniigi muu muukai zasagaas kamagaalkiin tələə jireze jabasan byke orosiin arad zondo dainiigi sonoskobobdi geze medeeregtii. Bidener esergyysen bosood, baruun zygees jireze jabasan zəbləltə ceregyydtei niilekebdi. Zəbləltə ceregiigi bidener bol manai tasarşagyi çusanii aka dyyner geze toolonobdi, tedeneeree kamtarkadaa Japoonuud taanaraas çigi, semioonoviin muukai bandiiduudaas çigi aina ygeibdi. Θşəə dakin bodood yzegtii, bideniigi byy zanagtii, jabagtii, manai keregte byy kamaaralcagtii, bidenii esergyycen bosolgo kiisen əşəətə zasagiigi byy kamagaalagtii. Bidener bol ecestei kyrter temecekebdi. Eneeniigi medegtii, juu geeçiigi kiikee baisanaa saitar bodood yzegtii.

Aarmiigi komaandalagça **Loocşeenkov**

Ştaabiin naçaalnig—**Dobronraavov**

Ştaabiin geşyyd: **Çebyynin, Çerniigovski.**

Kileemenii çələətə naimaa ekilkiin urida ədər

Kədəə rajoonuudta kileemenii çələətə naimaagi janvaari nege necs jamaraar erkilze ekilsenii medee abtaagyi baina.

Dekaabriiin 30-nii medeegeer bykii rajoonuudta 105 kileeme ba 162 guril naimaalaka 267 magaziin neegdeke baisan aad zəbkən 44 magaziin ba selipoonuudiin təbiin laavkanuud belen boloson baina.

Syydkedee 78,6 toonn talka bolgoko 87 pikaarni şinceer barigdaka ba zasabarilagdaka josotoi aad, syydkedee 49 toonn talka bolgoko 52 pikaarninuud belen bolobo.

Guriliin magaziinuud zəbkən 15% şignyyreer kangagdasan bəgəəd, 85 kubini şignyyrgyi baina.

Enyyndeerees karakada janvaariin negenees rajoon byride kileemenii çələətə naimaa kangaltatai gaar erkilze çadaagyini ileken baina

Ilangajaa beledkeliin kədəlməriigi sulaar jabuulsan rajoonuudiigi tusagaarlan karabal: Koriiin rajoon dekaabriiin 29-də syydkedee nege toonn talka bolgoko gancakan pikaarni gyiced belen bolgoson, bişe pikaarninuudiini zasabarilagdaza dyyrgegdeegyi baina Bargazanda dekaabriiin 26-nii ədər kirpiiçegyi deerees negeç pikaarninuudtani peeşen tabigdaagyi ba talka barika meregezelted 3 kyn, naimaalagçad cəm dutuu baisan şuu.

Alairiin aimagta syydkedee 1,5 toonn talka bolgoko 2 pikaarni belen boloson, bişe pikaarninuudaa janvaariiin 5-da zasabarilza gyicedkeke sanaltai suuna.

Bişe zizeken dutuunuudiigi tool bol: Selengiin aimagta 15. Agada 10 baga şignyyryyd ba talka barika bolon naimaalka kədəlmərіçəd dutamag baina.

Kileemenii çələətə naimaagi caaşadaa saadgyigeer erçemtei erkilkiin tələə ene bykii dutuu dundanuudaa darui cagaa zasaka ba ene jabuulgiigi udaaruulagçadta kemzee abka rajoonii ed kereglegçediin kopiraaciin kolboonii ba nam soveediin bolon bişe emkinyydiin daiçalkui zorilgo bolbo.

Danzanii

Teermeni kədəlnəgyi

Kiaagta. aimag dotoroo janvaariin negenees kileemenii çələətə naimaa saadgyigeer yrgelzelkiin tələə sara byriin 270 toonno guril kereglegdeke baina

BMASSR-iin Dotoodiin naimaagi erkileke Aradiin Komisariaad janvaari sarada Kiaagtiin aimagta 145 toonn guril tab'san bəgəəd, yldegçe 125 toonn guriliigi əəsədiingəə teermees tataka baisan aad, mənəə teermeni tyleşe (goriuuçe) gyi deerees kədəldəggyi baina. Mən şiniisiin gurilgyi baika tula janvaariin negenees gagcakan kara talkaar naimaa erkilbe.

Tiimees teermiigi erkilegçed ba aimagiin nam soveediin emkinyyd ene geseer teermejee jabuulza Kiaagta kotiin ba bişe azayiled berinyydiin kədəlmərіçədiigi bolon kədəəgiin azalçadiigi şiniisiin ba kara kileemeer keregteicooni kangaka bolon mən Ulaan-Ydiin neefti sklaadiin Kiaagtiin teermiigi tyleşeer kangaka çukala zorilgo bolbo.

D

Teermenyydee bii çadalcooni kereglеke

Jaruuna. Jaruuniin aimagiin janvaari sarada kereglegdeke gurilaar gyiced kangagdaa ygei aad, teermenyydee zasana ygei. Nege uuraliin kyceer kədəlkə teermetei baisaniini tereni dekaabriiin 20-oos zasabarida orokodoni, tyynii dyyregegkiigi kylieeze, sovkooz Pogroomniin toskonii ba Egetiin adagiin teermenyydiigi kereglekegyi, gurilaar dutamag baibaç, sanaa amarkan suuza baina şuu.

Mən talka barika mərgezeltei kədəlmərіçəd ogto ygei baika juuma.

Tiimees uuralaar kədəlkə teermejee darui cagaa zasabarilan kədəlgəkə ba bişe zizeken teermenyydee bii çadalcooni kereglеze kədəlmərіçəd ba azalçadiin kileeme bolon guriliin keregceliigi cəm kangaka aimagiin ed kereglegçediin kopiraaciin kolboonii ba nam soveediin bolon bişe emkinyydiin daiçalakui zorilgo bolno şuu.

D.

Utasan dokioogoor zalgaldaza jarildab

Ulaan Yde kotoos BMASSR-iin Dotoodiin naimaagi erkileke Arkom n. BOLTYYJEV, Burkopsojuuziin tyryylegçiin orologço FEOODOROV. Buriaad Mongoliin Ulasiin naimaanii direegtor n. LAATIIŞOV ba n. KALISEN gegçed kileemenii çələətə naimaagi jamaraar erkilze baisan tus kədəə rajoonuudtai janvaariiin 5-da utasan dokioogoor jarildaba.

KIAAGTAAS kariuucakani „Koto deere 5 konogcoo ed kereglegçediin kopiraaciin kolboonii, kotiin naimaanii ba ZRK-iin şatanuudaar 6 toonno 835 kiilo kara, 4 toonno 444 kiilo şiniiciin kileeme kudaldagdaba.

Kədəə suurinuudta 1 toonno 772 kiilo kara, 1 toonn 217 kiilo şiniiciin kileeme kudaldagdaba.

Aimag dotoroo syydkedee 13 toonno talka bolgoko 8 pikaarni kədəlsən ba 11 magaziinuud neegdesen bəgəəd, tyynyydte ooçorto zogsoko karşaldaka jabadalnuud yzegdebegyi.

Kereglegçediin zygees gomodol ba dutuu dunda zyilnyydiigi zaasan jabadaluud yzegdesengyi, zygeer koinogşodoo cagaan kileeme naimaalalcakiin ba mən selipoonuudta kileemenii naimaagi neekiin erıltenyydiigi kiibe.

Tiimees cagaan guril kezee ilegegdekee bainab, selipoodo kileemenii n imaagi erkilze bolko juu? geze asuuba.

Nək. FEOODOROV-„cagaan guriliin gargagdaka, gargagdakagyin tus Irkyy deere sajiin cagcoo şiidkegdeke, selipoonuudta pikaarninuudtai baibal kileemenii naimaagi erkilze bolno." geze kariuucaba.

* * *

SELENGEES kariuucakani: Janvaariin negende aimagiin təb deereki magaziinuud ba pikarninuud belen bolzo komiisada tuşaagdaza ogtəsən baina.

Aimagiin təb deere janvaariiin 4-5 nii ədərnyydte 23 ceentner. Orongiin modobeledkeliin yçaastogto 20 ceentner kileeme kudaldagdaba.

Magaziinuudnai əgləənii 8-naas ədeşiin 7 cag kyrter naimaa kiideg bəgəəd, edyynde ooçorto zogsoko jabadalnuud yzegdesengyi gebe.

* * *

JARUUNAAS kariuucakani: Aimagiin təb, Sovkooz ba Ykeriin taskon deere syydkede 500 kiilo talka bolgok nuud belen bolbo.

Kileemenii naimaa negenees, guriliin nai riin 5 naas ekilbebdi.

Ooçorto zogsoko yzegdeegyi, azalçadi talka kereglekeni, guri jikeken baina.

Aimag dotoroo kile daka 9 magaziin ba neegdeze 5 konogcoo kileeme kudaldagdaba.

* * *

MIISOVOI kotoos. 10 toonno talka bolgo zasabarilagdaza gyic baina.

8 magaziin ba larioo deze 5 konogcoo 18 kiilo kileeme kudal ag

Guriliin 3 larioog bəgəəd, janvaariiin guriliin naimaa erkileg

Gurilaar janvaari sara dankai bide. Kileeme zogsoko jabadal yzegd

* * *

MUKAR-ŞIBER. Ai konkoloi ba sovkooz deere syydkedee 2,5 to bolgoko 3 pikaarni b

Taban konogcoo d gazarnuudta 1 toonno kileeme kudaldagdaba.

KABANSK. Aimagi Kudari deere taban k toonno 200 kiilo kara kileeme kudaldagdaba.

Syydkedee 2 toonno talka bolgoko 3 pikaar təb ba Kudari deere k sen baina.

Kileemenii magaziinu baigaa gyi gebe.

„Naranii ger geegdebe

KORI. Koriiin somon riaanii cokilgo 85 kub kaalga 97 kubi dyyrge

Tus somonii kolkooz ranii gerel" geze kolko tariilgiin beledkeliin tal tasaldaltai baina.

Şyymze

Номер верстал и выпускал Ц. ЦИБИКОВ. Корректировал Н. ЦЫБЕНОВ. Старший печатник С. БОЧКИН. Тип. изд. газеты «Б.-М. Правды» и «Унэн». Бурглавлит № 36.